

ADRIAN NICULESCU

SCULPTORUL MENTALITĂȚILOR ROMÂNEȘTI

SFÂRȘITUL ÎNSEAMNĂ UN NOU ÎNCEPUT

împreună cu
IRINA BĂCĂOANU

STYLISHED
Timișoara, 2019

11	Prefață
13	Vremuri bune, vremuri roz
17	Tata, eroul meu
23	Mama, ce lady!
26	Dumnezeu – de frică, de drag, de nevoie
28	Oamenii mei, lumea mea
34	Doamne, de ce ai inventat școala?!
38	Primele umilințe mi le-a „dăruit” bunica
43	Vremuri negustorești, vremuri de tranziție
48	Cum nicio minune nu durează prea mult
53	Măcar să furăm cu toții
56	Început de sfârșit: credite în bănci
58	Alte soluții „salvatoare”: alcoolul și cămătarii
62	Din datorii în datorii, pe drumul nenorocirii noastre
66	Pierdea casei – pierderea noastră
69	Eu? Mai trăiam din când în când
73	Ce-mi place, aia fac!
78	Marina, prima iubire
81	Ultimul an de liceu, un infern
85	Noua noastră casă, un loc străin, unde nu mă regăseam
90	O ușă deschisă nu-i neapărat prilej de bucurie
94	Din casă în casă, pe unde apucam
98	Să reiau lanțul umilințelor
102	Ce-o mai face tata?
105	Fără o țintă anume
108	Mioara – mama răniților
112	O iubire aproape maternă
116	Pizza Hut, primul loc de muncă serios
119	Haide, mamă, zi „Adio” alcoolului
123	Niciun om bun nu scapă nepedepsit!
133	Din casă în casă, ca nomazii

Speranță la orizont!	135
La Pizza Hut, viața continua ca o tortură	137
Demersuri, cerințe, condiții de îmbarcare pe vas	139
Nici nu m-am mai uitat în urmă	142
Casă nouă, pereți vechi	145
Job-ul la Nescaffé, curată vacanță	151
Și-a apărut ea	153
Larna nu-i ca vara	156
De la extaz la agonie	159
Să închidem conturile	164
Să ridicăm ancora	168
Când visul nu seamănă cu realitatea	172
Poate că Italia îmi rezervă altceva	181
Spre casă, fără niciun elan	194
Casă, dulce casă	196
O nouă provocare: salonul de coafură	203
Liniștea binemeritată a familiei mele	210
O iubire ca o picătură chinezească	212
Rodica – omul contrastelor	220
Eu, actorul	227
Larisa, iubita mea – suflet de copil, cu ambiții mărețe	230
Să facem altceva... zic	234
Fratele meu, din contabilitate în salonul de frizerie	243
Relația noastră intermitentă	245
Toate femeile să vină la mine!	248
Un campion, o campioană	251
Mi-am propus să schimb destine	257
Tot ce iubesc e-n carnea mea	261
Sculptor de mentalități	263
După ce am trecut prin Iad, cred că îmi merit Raiul	266
Vise devenite realitate!	269

meu/a mea". Și-a sacrificat anii și sănătatea pentru familie și aici este un paradox cu care Adrian uimește: toate acele poveri le vede astăzi ca pe niște experiențe binecuvântate. „**Dacă n-aș fi fost ACOLO, astăzi nu eram AICI!**” – afirmație dureros de adevărată și, retoric, mă întreb: câți ar sacrifica anii tinereții pentru a munci zi lumină, câți ar fi renunțat la plăcerile și ispitele pe care România post-revoluționară le oferea la tot pasul?!

Ca ascultător, prin tot itinerariul narativ pe unde m-a purtat, am avut o admirație nemăsurată pentru felul cumpătat în care și-a cântărit șansele, dar mai ales pentru că s-a ținut departe de vicii, deși îi erau la îndemână. Oricare tânăr aflat într-un abis căruia nu i se întrezăreau malurile, ar fi apelat la soluții aparent salvatoare ca alcoolul, drogurile sau cine știe ce infracțiuni, mai ales că cei din jurul lui îl invitau la experimentări.

Adrian Niculescu a câștigat fiecare redută prin algoritmi judicioși: trasarea clară a obiectivelor, îndeplinirea lor cu prețul umilinței, al muncii excesive și o dăruire nemărginită. Azi, oferă tuturor tot ce-a deprins din lecțiile acestea aspre. Își pune sufletul pe tavă și servește, fără arginți, pe cei care doresc să se înfrupte din bogata sa experiență de viață.

A fost un privilegiu și o încântare să-l cunosc pe Adrian și îi datorez reformarea multor puncte de vedere pe care, în mod eronat, le perpetuam. Potrivit expresiei „Am împușcat mai mulți iepuri deodată”, am scris o poveste de-o realitate covârșitoare, care va constitui o mostră de curaj pentru mulți români. Această carte, cu certitudine, va schimba mentalități și, nu în ultimul rând, agenda mea s-a mai îmbogățit cu un prieten de suflet, de care n-am să mă las nicicând: **Adrian Niculescu.**

Irina Amalia Băcăoanu

Vremuri bune, vremuri roz

Dacă ar fi să-mi colorez cartea vieții, aș amesteca un butoi de roșu și altul de alb, să-mi rezulte atâta roz încât să pot colora primii șaisprezece ani. Ba nu mi-ar ajunge butoiul, cisterna ar fi unitatea de măsură!

Când am auzit cântecul lui Edith Piaf, *La vie en rose*, în chip prostesc m-am gândit că pentru mine l-a încropit. Franțuzoaico, știai tu ce știai! Desigur, franceza mea era minimă spre deloc, așa încât nu realizam că-i un cântec de dragoste. N-avea importanță destinația exactă! Tot ce descria viață roz, îmi aparținea. Și știți ce înseamnă roz? Să locuiești undeva unde totul e verde. Pare imposibil ca în inima capitalei să te scalzi permanent în verde, dar eu am avut acest privilegiu.

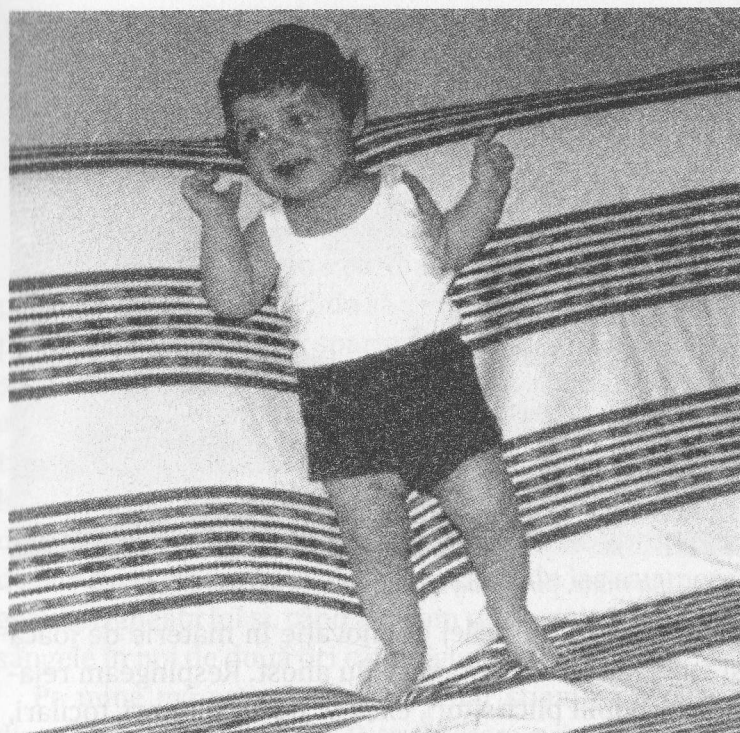
Am locuit în imediata vecinătate a Parcului Lacul Tei. Când în sfera ta de acțiune se află un parc imens, un lac, o biserică, o mănăstire, școala peste drum și copaci din metru în metru, atunci aceasta se cheamă, în termeni simpli, RAI. Un paradis era strada Doamna Ghica! Paradisul prin care azi, de atâta apăsare, nici nu pot trece fără să mă afund într-o gravă tristețe. Acolo mi-am lăsat copilăria, adolescența și acolo e toată averea mea spirituală pe care, ca pe-un tezaur, o păstrez în adâncul sufletului meu, ca pe-o taină. Oricât aș încerca să povestesc despre frumusețea acelor zile, nici cele mai dibace cuvinte n-ar descrie fidel fericirea în care mă scaldam.

Primii ani de viață sunt frumoși pentru toată lumea, chiar dacă sunt trăiți în austeritate.

Nu-mi glorific copilăria și nu intenționez să-i dau vreo tentă de unicitate. Primii ani de viață sunt frumoși pentru toată lumea, chiar dacă sunt trăiți în austeritate, exces de reguli, într-un cătun sordid sau pe asfaltul sec al orașului. Acolo e magia și miracolul, farmecul și infinitul fiecărei vieți de om. Și asta nu ne-o poate lua nimeni.

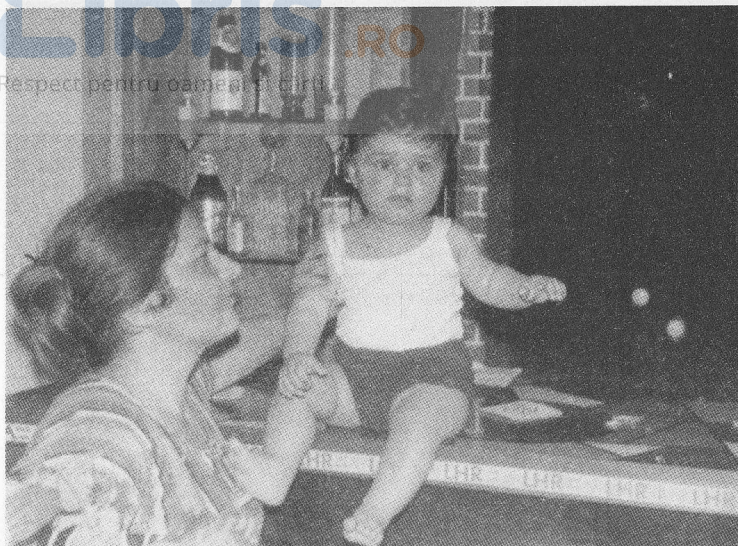
Ca orice copil normal, posesor de inocență, nu aveam noțiunea amenințării, a sfârșitului sau ruinei. Eram genul care se hlizea și la vederea unui deget și nu mă afectau câtuși de puțin adulții, pe care râsul meu, asurzitor de multe ori, îi irita.

Ca orice copil normal, nu aveam noțiunea amenințării, a sfârșitului sau ruinei.

La mine, piramida trebuințelor se reducea la joacă, fotbal, săritul gardurilor și furtul fructelor din copaci, fapt care mi se părea infracțiune și-mi conferea adrenalina necesară. Mi se părea că sunt cineva, un fel de mafiot care pune la cale lovituri, îmi acordam singur calificative de pirat, războinic, voievod, cuceritor, când în realitate nu eram decât un ștrengar în goană după notorietate de cartier.

Nu știu dacă eram mai bun sau mai rău decât alți copii, nu mă interesa să mă situez undeva în capul listei de exemple pozitive. Trăiam la intensitate maximă, făceam

La mine, piramida trebuințelor se reducea la joacă.

din fiecare zi un prilej de inovație în materie de joacă și știu sigur că detestam să fiu anost. Respingeam relațiile cu copiii plictisitori, excesiv de ascultători, tocilari, genul de „mândria părinților”. Mi se părea pierdere de timp să ascult baliverne care nu-mi erau proprii. Pentru mine contau acțiunile. Nu eram întotdeauna inițiatorul lor, dar jubilam dacă eram parte din ele.

Gașca era importantă. Aveam sentimentul de apartenență și păstram secrete ca-ntr-o frăție masonică. Erau reguli și principii stabilite de noi, pe care nu le-aș fi încălcat pentru nimic în lume. „Băieții mei” erau deasupra tuturor lucrurilor și fiecare dintre noi avea rolul său în grup, în funcție de calitățile pe care i le știam. Dar n-aș putea spune că stabileam chiar o ierarhie. Promovam (fără să cunoaștem conceptul filosofic) egalitatea și frăția necondiționate.

Și pe-atunci... totul era roz.

Un roz clar.

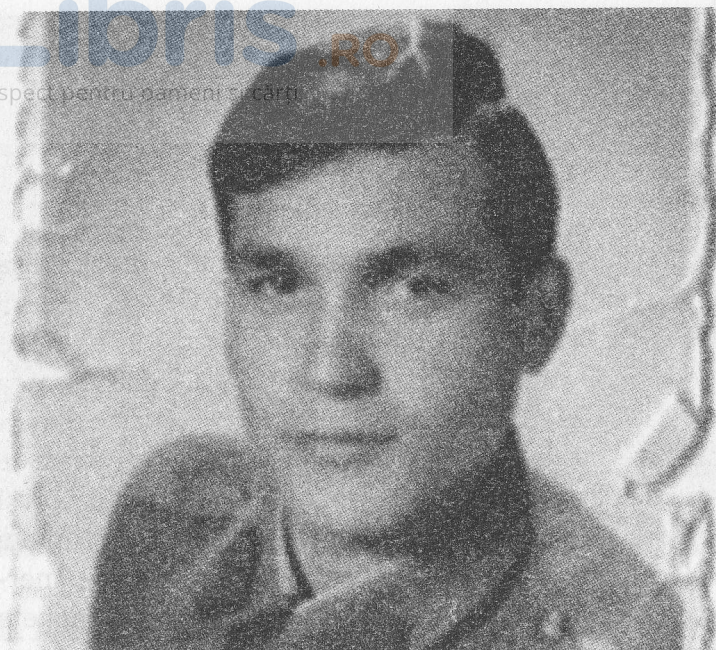
Tata, eroul meu

Tata mi se părea un zeu din mitologia greacă. Era peste Poseidon și Zeus. Știa să se impună. Parcă legifera pe bandă. Crescut în stil spartan, de un tată bucureștean și-o mamă ardeleană, de la Sighișoara, tata ne bătea atât cât să ne intre bine în cap. Și ne intra repede, dar uitam la fel de repede. Eu și frate-meu, Vali, eram atrași de lacul de peste drum. Acolo era tabăra noastră de vară și de iarnă. Și exact aia era interdicția: să nu ne apropiem de lac! Ne asumam bătaia și ne aruncam în lac sau mergeam pe gheața lui și, când auzeam că ne strigă, îngheța sângele în noi de două ori cât pojghița apei.

Pe mine mă articula mai des, dar știam că o făcea dintr-o protecție nebună. O traduceam printr-o formă avansată de iubire și știam că ne vrea întregi, iar asta îi era țelul în ceea ce ne privea.

Pe tata îl cunoștea toată lumea. S-a născut și a crescut în Plumbuita, lângă Tei. Din balconul nostru se vedea locul unde se născuse și copilărise.

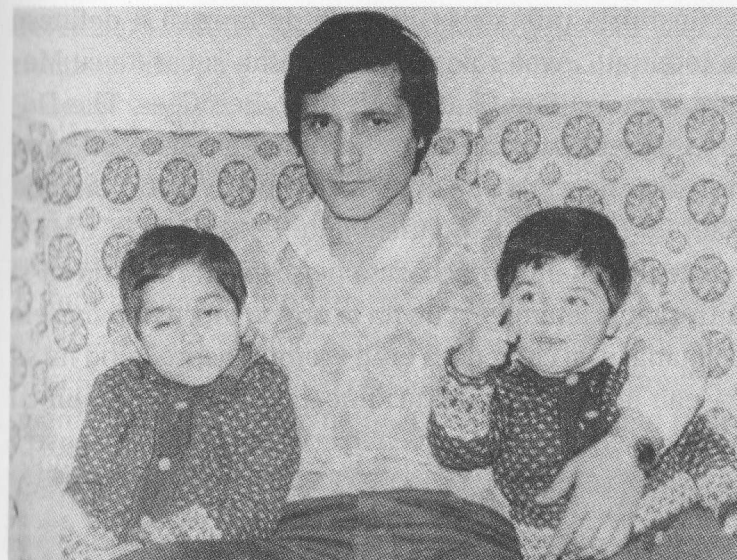
Fizic, nu e nici acum impunător și nu era nici atunci. Destul de scund, slab, c-o figură blajină, de bunic la gura sobei, avea vorbe înțelepte și ne forma bărbați adevărați. Numai că, în nemărginita lui prudență pentru integritatea noastră, nu realiza nevoia copiilor de modele, de recompensă și nu de critici și pedepse. Dar eu, ca orice copil, găseam totul în nimic. Îl iubeam atât de mult încât chiar și bătaia o luam ca pe-o declarație de iubire parentală.

Nelu Niculescu, tata, se făcuse remarcat printr-o îndemânare și-o creativitate rar întâlnite. Avea vocație de artist.

Nelu Niculescu, tata, se făcuse remarcat la serviciu printr-o îndemânare și-o creativitate rar întâlnite. Avea vocație de artist. Strungar la „Suveica”, fabrică de prosoape, dădea impresia că fără el fabrica aia s-ar năru. Și era în asta o oarecare realitate. Nimeni nu-i putea lua locul, pentru că era devotat muncii lui și niciodată nu se oprea din a crea. Dădea ora exactă a strungăriei în secția lui. Opere de artă îi ieșeau din mâini! Sculpta în lemn, fier, piatră și mă fascina răbdarea cu care lucra.

Aveam în casă piese de mobilier lucrate de el și era greu de crezut că toate acestea sunt rezultatele muncii lui. Era stăpânit de mania detaliului și a perfecțiunii. Eu eram în delir când termina câte o lucrare și ne-o explica. Eram convins că pe-o rază de trei orașe, niciun copil nu

Eram convins că pe-o rază de trei orașe, niciun copil nu are cinstea să fie atât de mândru de tatăl lui, așa cum eram eu.

are cinstea să fie atât de mândru de tatăl lui așa cum eram eu. Mă dădeam mare de parcă lucrările îmi aparțineau și, în adâncul sufletului meu, mă rugam să fiu ca el. Îmi doream cu obstinație îndemânarea lui și ambiția de a munci sisific, să pot duce la capăt ce-mi propuneam, așa cum o făcea el.

Dacă el spunea că e o calitate, eu astăzi aș numi hibă înclinația lui obsesiv-compulsivă pentru curățenie. E drept că mi-a fost de ajutor în viață să fiu curat și ordonat, dar felul cazon de a ne-o cere era uneori dus la extrem. Făcusem din aspiratul camerelor o pasiune și îmi plăcea cum se auzeau firimiturile care treceau prin țeava aspiratorului; mi-era drag zgomotul ăla specific. Știam că după ce nu se mai aude, e perfect curat și că totul e pe placul lui. Scopul meu în viață, pe atunci, cred că era să-l mulțumesc pe el.

Gusturile rafinate în materie de muzică îl definesc în totalitate. Avea role de magnetofon și casete cu Moody Watters, Ray Charles, Beatles, Bee Gees, The Doors, Artie Shaw și asculta împreună cu prietenii care, de asemenea, știau să aprecieze muzica de calitate. Cu Raul Roman, fratele politicianului Petre Roman, avea o prietenie îndelungată, bazată pe respect. Tata știa să-și întrețină prietenii: îi invita la noi pe toți, așeza mesele cu mâna lui și chiar dacă erau vremuri aspre, când nu se găseau în magazin băuturi fine, tata avea barul plin cu whiskey și cognac. Așa că petrecerile în familia noastră

Calitatea majoră a tatălui meu era că îmi iubea mama.

deveniseră obligatorii și la noi acasă era punctul de distracție și întâlnire. Se purtau discuții lungi și atractive. Stăteam între ei, ascultând politică, opinii despre muzică și autori și, uneori, se făcea dimineată fără ca ei să ajungă la vreun consens. Erau contraziceri constructive, fără să se ridice tonul și fiecare avea, indubitabil, partea sa de dreptate.

Întotdeauna în capul mesei, la petrecerile cu prietenii, tata avea o vestimentație impecabilă. Nu concepea să-și primească musafirii în haine de casă și își pregătea în amănunt garderoba: nelipsita cravată și sacoul peste cămașa perfect apretată și călcată. Avea aerul unui actor de Hollywood, al unui Humphrey Bogart sau al unui James Dean sau al oricărui actor arătos de la care nu-ți puteai lua ochii. Era frumos și manierat. Fuma într-un fel aristocrat și, în taină, îmi doream să-i împrumut viciul, măcar pentru a-i imita gesturile. Urmăream felul în care stă în scaun, felul în care ține țigara, cum trage din ea, apoi cum scoate fumul... un ritual pur bărbătesc, de la care nu-mi dezlipeam ochii. Toți bărbații din sufrageria noastră fumau, dar niciunul n-avea talentul tatălui meu în a-și adora viciul.

Odihna nu era apanajul lui și când considera că stă prea mult fără să facă ceva util, își trăgea un concediu medical și dădea câte-o fugă în târg, la Timișoara. Era un extraordinar negustor, născut cu un spirit mercantil deosebit. Știa să cumpere și să vândă. În mare secret, de teama gurilor rele sau a Securității, umplea dulapurile cu ceasuri electronice, ciocolată, băuturi fine, cafea, țigări, videoplayere. Doamne, ce om! Să n-ai niciodată tihnă, s-alergi pe o pistă care are start, dar n-are final, e devotament suprem pentru familie și de aici mi se trage admirația nemărginită pentru tatăl meu.

Aveam obligația impusă, la rang de lege, să hrănim câinii și pisicile de pe lângă bloc. Făcea parte din rânduiala zilei. Căci în sufletul lui, animalele au și azi un loc aparte. Același lucru ne-a învățat și pe noi. Ne povestea că există un Rai al câinilor și eu chiar credeam asta. Docil cum m-am deprins să fiu, în nicio zi a vieții mele n-am stat fără un animăluț pe lângă mine.

Dar calitatea majoră pe care i-o acordam tatălui meu era că-mi iubea mama. Niciodată n-a bruscato, n-a fost agresiv și în mediul nostru de familie n-am văzut scandaluri, așa cum povesteau copiii cu care îmi petreceam timpul pe afară. Mi se părea de domeniul fantastului să aud asemenea atrocități. M-a ferit Dumnezeu să-mi văd mama în lacrimi, jignită sau într-o ipostază inumană! Cred că acest lucru m-ar fi marcat pentru toată viața.

Fără s-o recunoască declarativ, am știut întotdeauna că sunt preferatul lui. Am încercat din răspuțeri să-l copieez, să-mi însușesc calitățile lui și, în mare parte, mi-a reușit. Am felul lui de-a mă reinventa și de a o lua de la capăt, în orice circumstanță. Sacrificiul și educația lui, pe alocuri aspră, n-au fost în zadar!

Tata ne-a construit un regat unde domnea fericirea, stabilitatea financiară, îndestularea, respectul, muzica bună și arta.

Mama, ce lady!

*„Mama e mai mare decât pământul,
Tata, mai înalt decât cerul.”*

Mahabharata

Avea frumusețea actrițelor de la Hollywood. Când eram copil, alegerile ei vestimentare erau curiozitatea mea: „Azi cu ce se mai îmbracă? Cum își mai prinde părul? Ce poșetă asortează la pantofi?” Avea o eleganță versatilă: o aranjau și blugii și rochiile mulate și fustele conice. O frumusețe nativă, căreia nu trebuia să-i mai adauge nimic.

Dintr-o familie simplă, de la poalele munților Nemira, din Slănic Moldova, mama avea strălucirea proverbială a moldovencilor. Numai că n-avea și îndrăzneala lor; ea era diafană, sensibilă și manierată. Se enerva greu și o caracteriza mai curând un zâmbet de copil nevinovat.

Nici azi nu știu de ce a ales mama să lucreze într-o fabrică de echipamente militare și cum de i-a venit ideea să se facă electrotehnist?! Ea, cu apariția ei nobilă, cu corp de nimfă și păr de păpușă...

Am vie-n memorie o amintire care m-a marcat, nu tocmai pozitiv, pentru o perioadă lungă a copilăriei mele: a plecat de acasă cu părul lung, de Ileană Cosânzeană. Eu așa o știam și asta era singura imagine pe care o asociazam cu ea. Spuneam „mama”, spuneam revărsarea